

Утвърждавам

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ за учебната 2022/2023

Програмата е създадена на основание на чл. 263, ал.1, т.8 от Закона за училищното и предучилищното образование и е приета с Протокол № 14/09.09.2022 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 41/15.09.2022 г. на Директора.

Водещи стратегически документи за изготвяне на настоящата програма са Закон за предучилищното и училищно образование, Закон за младежта, стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013– 2020/, Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността /2014 – 2020/, Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието и Закона за закрила на детето.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система съобразно спецификата и конкретните условия в 113 СУ " „Сава Филаретов"

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2021/2022 година в 113 СУ " „Сава Филаретов" в дневна форма на обучение са започнали 297 ученици и завършваме 287 ученици.

В училището се обучават ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образованието и обучението след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

2. Причините за отпадане от училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

2.1. Сред основните причини за натрупване на отсъствия по неуважителни причини се открояват, както следва:

2.2. Нежелание на ученика да учи: по-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

2.3. Липса на родителски контрол: Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от

учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами..

2.4. Наличие на социални фактори: част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

2.5. Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище.

2.6. Неефективни санкции на ученици: Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

3. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В 113 СУ "Сава Филаретов" се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат отсъствия по неуважителни причини или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

1.1. Контрол на редовността на воденето и отчитане на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители и отразяването им в училищната документация;

1.2. Наложени санкции от ПС за отсъствия по неуважителни причини.

1.3. Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.

1.4. Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживееене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.

2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането.

2.1. Предприемане на индивидуални мерки за превенция на отпадането.

2.1.1. Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.

2.1.2. Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

2.1.3. Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, спортни изяви и състезания, екскурзии.

2.1.4. Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

2.1.5. Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

2.1.6. Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

2.2. Работа с родителите

2.2.1. Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

- 2.2.2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
- 2.2.3. Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- 2.3. Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал:
 - 2.3.1. Изготвени са училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната работа на длъжностните лица;
 - 2.3.2. Идентифициране на рисковите фактори чрез изготвяне на доклади и екипни срещи;
 - 2.3.3. Процедура по налагане на видове санкции и видовете документи към нея.
- 2.4. Мерки за подпомагане на преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда от разстояние;
- 2.5. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни и засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование;
- 2.6. Провеждане на консултации по учебните предмети;
- 2.7 Активна дейност на образователния медиатор и социалния работник в училище.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
3. Подобряване на резултатите от НВО и ДЗИ и осигурена образователна и личностна подкрепа на всеки ученик.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Намаляване броя на учениците, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своєвременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.
4. Повишен обхват в училището чрез насърчаване на записването и редовното посещение на училище.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година.
 - Брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - Брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - Брой ученици с 10 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - Брой ученици, положили изпити за определяне на срочна или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия.
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. От НП на МОН
3. Проекти

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Работни екипи	Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок	Очаквани резултати
1. Работа с учители	1.1 Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.	Ръководство Всички учители	постоянен	Създаване на позитивна училищна среда
	1.2. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	Септември 2022	Приобщаващо образование
	1.3. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система	Директор	Октомври 2022	Приобщаващо образование
	1.4. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск	Директор	При необходимост през учебната година	Приобщаващо образование

	съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.			
	1.5. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместванията и отсъствията на учениците	Ръководство Класни ръководители	През цялата учебна година	Брой отсъствия, брой преместени ученици.
	1.6 Координиране на работата на класните ръководители с тези на педагогическия съветник и училищното ръководство.	Класни ръководители Педагогически и съветник	През цялата учебна година	Обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики.
	1.7. Участия в обучения повишаващи компетентността за мултикултурно образование и обучение	Директор Учители	През цялата година	Повишаване на професионалните компетентности на преподавателите
	1.8. Създаване на план-график за консултации по учебни предмети.	Ръководство ЗДУД	Септември 2022	Повишаване знанията на учениците
	1.9. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, иновативно обучение, практическа насоченост	Учители	През цялата година	Повишаване знанията на учениците. Повишаване на мотивацията за присъствие в час.
	1.10. Дежурства на преподаватели с цел незакъсняване на ученици и влизане в час.	Педагогически и специалисти Медиатор	През цялата година	Осигуряване на сигурност и безопасност.
	1.11 План за обща подкрепа за застрашените от отпадане ученици поради слаби	Класен ръководител. Педагогически и съветник	През цялата година	Приобщаващо образование

	оценки			
	1.12. осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и непокриване на ДОС на консултации по учебни предмети по утвърден график	Учители	През цялата година	Приобщаващо образование
	1.13. Откриване и развитие на силните страни на личността чрез индивидуална работа в групи за извънкласни форми.	Учители	През цялата година	Развиване на способностите и компетенциите на учениците
	1.14. Консултиране на застрашени от отпадане с педагогически съветник	Педагогически и съветник.	През цялата година	Приобщаващо образование
	1.15. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година	Приобщаващо образование

	тормоз.			
	1.16. Превантивна работа по недопускане на прояви на агресия и тормоз сред ученици.	Учители Педагогическ и съветник Медиатор	През цялата година	Приобщавашо образование
	1.17. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	Юни 2023	Годишен отчет
2. Работа с ученици	2.1 Актуализиране на уеб – базираната система на обучение в електронен дневник и НЕИСПУО.	Педагогическ и специалисти	Септември 2022	Актуалност на информацията
	2.2. Дейности по превенция на ранните бракове.	Педагогическ и съветник Медиатор Соц. работник	През цялата година	Намаляване на броя на отпаднали от образованието ученици
	2.3. Организиране на турнири по класове.	Учители ФВС	През цялата година	Мотивация за образование
	2.4. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране;	Ръководители на групи, учители	През цялата година	Мотивация за образование Намаляване броя на отпаднали от образование ученици.

	- за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.			
	2.5. Организиране на срещи с успели личности	Класни ръководители Медиатор Педагогически и съветник	През цялата година	Кариерно ориентиране Мотивация за образование.
	2.6. Ден на отворените врати.	Ръководство Учители	Май 2023	Запознаване с дейността на училището
	2.7. Отбелязване на празника на училището.	Ръководство Педагогически и специалисти Медиатор	Май 2023	Приобщаващо образование Творчески изяви
	2.8. Отбелязване на ден на толерантността	Учители Медиатор	Ноември 2022	Осигуряване на безопасна среда Приобщаващо образование
	2.9. Превантивна работа по класове	Педагогически и съветник Медиатор Социален работник	През цялата година	Превенция на ранното напускане на училище
	2.10. Обучение на ученици със СОП – осигуряване на допълнителна подкрепа.	Педагогически и съветник Ресурсен учител Класни ръководители	През цялата година	Приобщаващо образование
3. Работа с родители	3.1. Включване на родителската общност за повишаване на активността и за сътрудничество с училищното ръководство	Педагогически и специалисти	През цялата година	Приобщаване на родителите към училищния живот
	3.2. Запознаване на родителите с дейността на училището	Класни ръководители	Септември 2022	Изразена гражданска позиция на родителите относно интеркултурното образование
	3.3. Награждаване на родители за активно подпомагане на	Ръководство	Юни 2023	Активна родителска подкрепа

	училищната общност			
	3.4. Провеждане на родителски срещи	Класни ръководители	През цялата учебна година	Приобщаване на родителите към училищния живот. Даване на обратна връзка .
	3.5. Работа с родители, които не осигуряват и не контролират присъствието на децата си на училище.	Класни ръководители Медиатор	Постоянен	Консултиране и информиране на родителите по изпълнение на задълженията им за осигуряване на присъствие в училище.
	3.6.Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През цялата година	Мотивация за образование Намаляване броя на отпаднали от образование ученици.
4. Работа с институции	4.1.Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - работа с дигитални ресурси; - успешно взаимодействие	Главни учители	През цялата година	Съгласно плана за квалификация

	между училището и семейството.			
	4.2. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 33 от 15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	ЗАС	През учебната година	Мотивация за образование Намаляване броя на отпаднали от образование ученици.
	4.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение	Педагогически и съветник	През цялата година	Намаляване броя на отпаднали от образование ученици.
	4.5. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители Социален работник	При необходимост	Контрол по посещаемостта на учениците
	4.6. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от ДСП, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Ръководство Педагогически и съветник	През учебната година	Повишаване квалификацията на учителите Намаляване на агресията и девиантните прояви в училище.